

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

4. An pœnitens, qui non vult acceptare pœnitentiam, sit absolvendus? Et quid, si pœnitentia sit medicinalis. seu præservativa? Ex p. 3. tr .4. res. 51.
-

& in fauorem Cardinalis de Lugo adducam Patrem Amicum, qui in *Curs. Theol. tom. 8. disp. 16. sect. 1. num. 3.* sic ait: Hanc sententiam Vasquez & Victoria putant de fide; Suarez. ita certam, vt sine temeritate negari non possit; Canus oppositam vocat intolerabilem. Et sanè si verba Trid. *sess. 14. cap. 8. & can. 15.* expendantur, adeo sententia hæc certa est, vt de ea dubitari non possit. Verba autem Concilij sunt hæc; Habeant præ oculis (supple Sacerdotes) vt satisfactio quam imponunt, non sit tantum ad nouæ vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum; sed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam, & castigationem; nam claves Sacerdotum non ad absoluentium duntaxat, sed & ad ligandum concessas etiam antiqui Patres & credunt, & docent. Et *can. 15.* Oppositum sub anathemate damnat. Si igitur in Sacerdote est potestas ligandi penitentem per infunctam satisfactionem, erit in penitente obligatio acceptandi; alioqui frustra esset in Sacerdote potestas, cui nulla responderet in penitente subiectio.

7. Dices primò cum Nauarro. Esse in Sacerdote potestatem non absolutam sed arbitrariam, cui responderet in penitente subiectio non coacta, sed libera. Sed contra. Nam hanc potestatem ligandi Concilium comparat cum potestate soluendi, atqui potestas soluendi siue à culpa, siue à pena aeterna (non enim intelligi potest de potestate soluendi à pena temporali: quia hæc est eadem cum potestate ligandi per penitentiam impositionem: quæ quatenus penitentem obligat ad acceptam satisfactionem, dicitur potestas ligandi) non est potestas arbitraria, sed absoluta: quia non est in arbitrio Sacerdotis absolueret, vel non absolueret penitentem à peccatis, sed ex præcepto tenetur posita subiecti dispositione: quo etiam præcepto tenetur penitens ad absolutionem procurandam & acceptandam: ergo etiam potestas ligandi præ satisfactionem erit in Sacerdote absoluta, consequenter etiam in penitente respondet obligatio acceptandi absoluta.

8. Dices secundo, cum Fabro apud Dian. *tr. 4. de Sacrament. resol. 51.* Concilium intelligi de penitentia, quatenus est medicinalis & præseruatua à futuris peccatis; non autem quatenus est satisfactoria; Vt sic enim potest illam non acceptare, sed in alia vita soluere. Sed contra, nam hanc potestatem, quam Confessarius habet imponendi penitenti satisfactionem, manifeste extendit se ad imponendam illam etiam in vindictam, & castigationem præteritorum peccatorum, vt ex ipsius verbis supra relatis aperte constat. Confirmatur, quia Confessarius in hoc Tribunali non solum agit partes Medici, sed etiam Iudicis & Ministri Dei, cuius offensas iuxta ipsorum grauitatem punire debet in reo. Et hæc omnia docet Amicus vbi supra, quæ censuram Cardinalis Lugo confirmant, & rationes quas adducit Pontius contra ipsum enervant. His tamen non obstantibus, cum licentia Patris Leandri, ego iudicium meum circa præfatam censuram, an rectè vel non, lata sit, lectoribus ex dignis rationibus non aperiam, & vellem à sacra Congregatione Concilij Tridentini circa præsentem difficultatem oraculum sumi.

RESOL. IV.

An penitens, qui non vult acceptare penitentiam, sit absoluentus?

Et quid, si penitentia sit medicinalis, seu præseruatua? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 51.

§. 1. Negatiuè respondeo cum Doctoribus, quos citam in *tract. 1. miscellan. * resol. 52.* quibus nunc addo Comitolum in *resol. moral. lib. 1. q. 35. per totam*, vbi mordicus nostram sententiam probat.

2. Sed etiam notari aliquos DD. affirmatiuum sententiam probabilem existimare, quibus nunc addo Fabrum lectorem primarium sacre Theologie in Academia Patavina de *pæn. in 4. sent. dist. 19. q. vnic. dist. 35. cap. 10. n. 26. & seq.* & Pharaonum *tract. 1. de pæn. sess. 22. cas. 10.* vbi probant, * quòd si penitentia sit satisfactoria, & non medicinalis, seu præseruatua post penitentem illam non acceptare, modo habuerit animum satisfaciendi, vel viuens in hoc sæculo per indulgentiam, & bona opera, vel mortuus per penas Purgatorij; quia non adest præceptum de acceptanda tali penitentia. Addit tamen Faber *vbi supra, num. 229.* quòd licet hæc opinio sit vera, tamen in praxi non esset de facili ponenda in vltis quia difficile est inuenire aliquem verè penitentem, qui bona fide confiteatur, adèd saxeum, vt nolit vel tantillum penitentiam acceptare. Proinde si quis accederet, qui nollet vel exiguam penitentiam acceptare, esset multum considerandum, an haberet verum dolorem, & esset benè dispositus; qui enim nec ter *Iesus* dicere vellet, non videtur benè dispositus, & proinde ex hoc capite esset reiciendus, non autem quia teneretur ad acceptandam penitentiam. Quod si constaret probabiliter verè penitentem, & saltem attritum, neque enim ex hoc præcisè, quòd non vult acceptare penitentiam, est in peccato mortali, quia contentus de peccato, & vult puniri ab eo cuius est poenam iuste infligere; certè non esset dimittendus sine absolutione. Ita Faber, vide *supra prædictam resol. 52.* & Vegam in *summ. tom. 2. cap. 64. cas. 1.* cum Elio in *4. sent. dist. 15. §. 20.* qui hanc sententiam probabilem putat, nam contrariam vocat tantum probabilior.

RESOL. V.

Quidam Confessarius voluntariè omisit imponere penitentiam in confessione peccatorum venialium, quæ sunt, an peccatum mortale commiserit?

Et penitens, qui reliquit facere penitentiam leuam, v.g. vt si unus *Psalmus*, vel *Miserere*, & hoc etiam si ob peccata grauiora fuerit impositum, an peccet mortaliter?

Et an omisso penitentia grauis imposita propter sola venialia, vel mortalia iam prius confessa, sit culpa mortalis? Ex part. 6. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 44.

§. 1. Affirmatiuum sententiam videtur indicare Suar. in *3 p. tom. 4. disp. 38. sect. 3. in principio*, & Valerius Reginaldus in *praxi, tom. 1. lib. 7. cap. 2. num. 12.* vbi asserit, quòd non est dubium, quin Confessarius sub graui peccato teneatur aliquid semper in satisfactionem imponere debenti ac valenti eam adimplere: nam alioquin redderet Sacramentum mutilum, truncata vna ipsius parte, quæ est satisfactio.

2. Sed licet obligatio imponendi penitentiam sit ex genere suo grauis; potest tamen aliquando ex paruitate materiæ in eius omissione adesse tantum peccatum veniale; vt si penitentia leuis deberet imponi ob peccata aliqua venialia, sæpè iam confessa: tunc enim Sacerdos non peccaret mortaliter, si seculo contemptu non imponeret vllam penitentiam. Et ita docet Lugo de *penitent. disp. 25. sect. 4. num. 4.*

3. Notandum est etiam hinc obiter penitentem, qui

Quæ nunc hæc sequitur, & sup. in tr. 4. Ref. 26. §. Quoad secundam, & in Ref. 27 §. Notandum, & seq. & hic infra ex latissima doctrina Ref. 19. signaret post medium, §. 1. a vers. Quod si scapè, vsque ad finem prædictæ Ref. & hoc intellige pro penitentia medicinali, & pro penitentia satisfactoria in Ref. annot. primæ huius Ref.